

Työ- ja elinkeinoministeriö

PI 32

00023 Valtioneuvosto

kuuleminen@tem.fi

Viite TEM /1965/08.04/2013

Vastine Ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan Fennovoima Oy:n ydinvoimalaitoshankkeelle

1.4 Sijainti ja maankäyttötarve

Hanhikivenniemi sijaitsee 17 km päässä Raahen Ruukki Oy:stä, joten ei voida sanoa , ettei alueella ole teollisuutta. Öljysäiliöitä , ilmakaasu- ja nestekaasutehtaita ja muuta teollisuuden mukanaan tuomaa riskiä on jo lähialueella. Levottomassa maailmassa ei turhia riskejä tulisi lisätä. Asiaa ei ole selvitetty riittävällä laajuudella.

1.6.1 Voimansiirtojärjestelmä

Sähkönsiirtoyhteyksien rakentaminen aiheuttaa huomattavaa haittaa luonnolle ja ihmisille. Se pilkkoo jo muodostuneita kyläyhteisöjä ja maatiloja ja asutuskeskuksia.

1.6.2 Käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitus

Loppusijoitus on täysin avoin kysymys. Ei riitä , että asia vaaditaan selvitettäväksi 30.06.2016 mennessä.

3. Suunnitelma viestinnästä ja osallistumisesta

Yva-menettelyn tarkoitus on edistää hankkeen tiedottamista ja kansalaisten osallistumismahdollisuuksia. Edes neuvoa-antavaa kansalaisäänestystä ei ole suostuttu järjestämään Pyhäjoella useasta pyynnöstä huolimatta. On selvitettävä toteutuuko demokraattinen päätöksenteko Pyhäjoen kunnassa. Asukaskysely mökkiläisille ja lähiasukkaille ei ole riittävä selvitys.

5.3 Ydinturvallisuus

Ydinenergialain mukaan on oltava turvallinen, eikä siitä saa aiheutua vaaraa ihmisille, ympäristölle eikä omaisuudelle. Miten Fennovoima on vastannut tähän vaatimukseen? Onko sillä riittävää osaamista ydinvoimalaitoksen suunnittelu-, rakentamis- ja käyttöönottovaiheessa?

Ydinvoima laitoksen käyttöikä on 40 - 50 vuotta. Mitä tapahtuu sen jälkeen Parhalahden kylälle ja Pyhäjoen kunnalle? Kuka huolehtii jälkihoidon?

5.4Valmiustoiminta

Onko Jokilaaksojen Pelastuslaitos otettu mukaan suunnitteluun mahdollisen rakennusvaiheen ja käyttöönottovaiheen aikana?

5.7.2 Melu

Miten koskaan voidaan väestölle korvata se haitta, mikä aiheutuu rakentamisaikaisesta melusta, jota synnyttää louhinta, poraus, räjäytys ja kivenmurskaus. Myös runsas raskaan liikenteen lisääntyminen ainakin Oulu-Raahe-Kokkola välillä rasittaa kovasti jo nyt huonokuntoista ja kapeaa 8-tietä ja vaarantaa liikenneturvallisuutta.

6.3 Ihmiset ja yhteisöt

Ympäristön nykytilaa kuvattaessa selostuksessa mainitaan , että 20 km säteellä asuu vakituisesti 11 300. Tuo määrä on todennäköisesti alakanttiin arvioitu , mutta jopa tuon väkimäärän evakuointi vaatii laajat suunnitelmat.

6.9.1 Kasvillisuus, eläimistö ja suojelukohteet

Uhanalaiset luontotyypit ja uhanalaiset ja erittäin uhanalaiset ja huomioon otavat kasvilajit vaativat paljon laajemman tutkimisen alueella ja selostuksen miten niitä voidaan suojella ,jos ydinvoimalarakentaminen käynnistyisi. Kasvilajien kohdalla suojelu tarkoittaa, että kasvien esiintymäpaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

7.3 Rakentamisaikakaisten vaikutusten arviointi

Sosiaaliseen ympäristöön , kuten työllisyyteen ja ihmisten viihtyvyyteen ja turvallisuuteen kohdistuvat vaikutukset on otettava huomioon jo sopimusvaiheessa.

Työllisyyden parantamiseksi on sopimukseen kirjattava esim , että 80 % rakentamisen aikaisesta työvoimasta on oltava suomalaisia.

7.4.11 Ihmisiin ja yhteiskuntaan kohdistuvien vaikutusten arviointi

Terveysvaikutukset , elinolot, viihtyvyys ja virkistys

Kuntalaisten suhtautumista hankkeeseen on tutkittava kattavasti ja mielipiteiden tulee olla suunnittelun pohjana. Heille on tarkasti pystyttävä kuvailemaan millainen on ydinvoimala-alue, sen lähiympäristö ja millainen on Parhalahden kylä ja Pyhäjoen kunta. Miten ihmisten elinolosuhteet ja sosiaalinen ympäristö muuttuvat?

Aluerakenne ja -talous ja työllisyys

On harkittava kokonaistaloudellisuus ydinvoimarakentamisessa koko valtakunnan, seutukunnan ja kuntalaisten kannalta.

Uusiutuvien energioiden käyttöönotto lisää työllistämisaikutusta paremmin kuin ydinvoimarakentaminen. Kansalaisten mielipiteet uusiutuvien energiavarojen käyttöönottoon ovat paljon positiivisempia kuin aiemmin.

Mihin käytetään yhteiset verorahat ja kuka kantaa viime kädessä vastuun näin suuresta ja pitkälle tulevaisuuteen vaikuttavasta hankkeesta. Kukaan ei voi aavistaa mikä on ydinenergialla tuotetun sähkön lopullinen hinta. Katteettomia lupauksia edullisesta kiinteähintaisesta sähköstä tuskin kukaan haluaa uskoa.

Vastustan huteraa Fennovoiman ydinvoimalahanketta sen monien haitallisten vaikutusten vuoksi .

Raahessa 13.11.2013

Lea Vähäkangas